

4. ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ АГРАРНО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

*Довганик Н. М., канд. істор. наук, доцент
кафедри політісторії*

ДИСПУТ ЯК ІНСТРУМЕНТ НАБУТТЯ ТА ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНІКИ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ

Диспут — форма фронтального семінару. Усі присутні беруть участь і отримують бали. Кращі диспутанти отримують додаткові бали (див. Правила диспуту).

Правила диспуту:

1. Диспут — змагання команд, члени яких опановують зміст навчального матеріалу.

Призначення диспутів: набуття та вдосконалення технік ефектвної комунікації, ведення дискусій, ділового спілкування, логічного та послідовного висловлювання думок, висловлювання власної позиції.

2. Завдання команди:

- прочитати і зрозуміти навчальний матеріал;
- виокремити й обговорити всі незрозумілі положення і твердження;
- сформулювати питання щодо незрозумілого тексту.

3. Підготовка до змагання:

- студенти уважно ознайомлюються з правилами диспуту;
- студенти складають резюме тексту (основні ключові положення), до початку турніру команда (до 10 осіб) визначає і формулює в одній пропозиції тезу, яку готова відстоювати в комунікації; в тезі визначити об'єкт (поняття) та його характеристики (у вигляді схеми, або графіка). Цитата з тексту — не є тезою;
- команда повинна підготувати аргументацію та докази до тези.

4. Перед початком Диспуту ведучий-організатор визначає, яка команда буде відстоювати тезу, а яка — опонувати.

5. Час проведення Диспуту лімітовано відповідно до норми — 45 хв.

6. Диспут проводиться в один етап, але поділяється на чотири періоди:

- Початковий — команда висловлює тезу, яка повинна бути аргументована: формулює основні положення у системі аргументації; бажана схема — 3 хв.

- Питання на усвідомлення від опонентів («Чи правильно я зрозумів?», «Стверджую інше»). Мета — уточнення, тлумачення формулювання тези — 2 хв.

- Команда-опонент формулює контртезу та основні положення у системі аргументації — 5 хв (підготовка) і 3 хв (виступ).

- Питання на розуміння від команди-пропонета («Чи правильно я зрозумів?», «Стверджую інше»). Мета — уточнення, з'ясування формулювання тези — 2 хв.

- Посилення позиції — команди по черзі посилюють свої позиції, визначають слабкі місця в тезі (контртезі) іншої команди; подають систему доказів та аргументів, критикують формулювання тези (або контртези) — 3 хв (підготовка) і 2 хв (виступ).

- Питання на розуміння від обох команд («Чи правильно я зрозумів?», «Стверджую інше»). Мета — уточнення, тлумачення нового змісту — по 2 хв (виступ).

- Останнє слово — кожна команда робить рефлексивний розбір за ситуацією гри, визначає важливі моменти зіткнення позицій, чітко фіксує власну позицію. Час для підготовки однаковий для двох команд — 2 хв, виступ кожної — 2 хв (загальний час — 35 хв).

7. Ведучий (викладач) та експерти (студенти) ухвалюють рішення про переможця Диспуту та аналізують ігрові ситуації для всіх гравців.

Критерії оцінювання команд

1. Чіткість формулювання тези (контртези).
2. Аргументація. Докази.
3. Вміння «тримати позицію», «тримати тезу/контртезу».
4. Ораторська майстерність. Вплив на опонентів та експертів.
5. Демонстрація командної роботи.